

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul IV. No. 183

Constanța, Duminică 3 Noembrie 1896

20 bani număr

Alegerea de la Club

Intr'una din adunarile trecute la clubul civil al Constanței s'au ales un comitet de 11 persoane ca să elaboreze statutele unui club permanent ce s'a proiectat a se înființa în orașul Constanța.

Acest comitet, sub președinția d-lui Zottu, președinte al tribunalului, s'a achitat de sarcina ce i s'a dat, convocând pentru seara de 31 Octombrie pe membrii aderenti în sala hotelului Metropole.

În prezența a 60 persoane din elita civilă a Constanței, d-l Zottu, deschizând ședința la orele 9 seara, a dat citire proiectului de statute întocmit, invitând pe d-nii membri a face observațiunile în privința amendamentelor ce ar mai fi de făcut.

Domnul Koiciu, primarul orașului, luând cuvântul, vorbește o oră asupra oportunității unui club permanent, combatând înființarea unui asemenea club, pe motive că taxele de 20 lei pentru înscriere și 2 lei lunar sunt prea mari; că elementul din care se compune clubul, în mare parte numai funcționari, nu e stabil, și că, vara, lumea are alte distracții, la Casino comunal și pe „frumoasele maluri“ ale mării, conchidând să rămăie tot statutele vechi, dar reducându-se taxa de 30 lei, ce era până acum, la o contribuțiune fixă de 10 lei; iar numărul membrilor comitetului să fie redus la 3. „barbați încercați prin cinstea și valoarea lor“ (care vor fi cei 3? N. R.) și cel mult un casier-secretar.

În urma substanțialului răspuns

al d-lui președinte Zottu, arătând că așa este în toate orașele și că pe nicaieri lumea nu e nemuritoare, se da cuvântul profesorului de la gimnaziu, d-l Banescu, care a găsit această ocazie spre a executa pe primarul orașului în modul cel mai nemilos pentru sentimentele sale retrograde, cu care împiedică, de 9 ani, a se face un club permanent în Constanța, instituție socială de care se simte atâta trebuință.

Culmea hazului, ce a emoționat până la hohote pe toți asistenții, a fost când d-l Banescu vorbea de alurele *tinere și poetice* ale primarului, care dăduse ca se poate petrece minunat de bine între tineri și societatea clubului și numai cu o taxă de 10 lei.

D-l Koiciu și-a meritat sârtea pentru prostiile ce s'a aventurat să debiteze în mijlocul unei societăți atât de alese.

Respingându-se în unanimitate propunerile d-lui Koiciu, — nici măcar votul său nu-și l'a dat, — s'a procedat imediat la alegerea comitetului de 11 persoane, cu buletine scrise de mână, iar rezultatul este:

Președinte, d-l Zottu cu 56 voturi, unanimitate, minus 1 vot dat d-lui Koiciu.

Vice-președinte, d-l Holban cu 46 voturi.

Casier, d-l Stavri Dimitrescu 47 voturi.

Secretar, d-l Ștef. Goangă 51 voturi.

Membrit:

D-nii Corneliu Cioran cu 51 voturi Capit. Wetz, P. Papaianopulo, Eug. Cosmiade, Al. Logaride, Dr. Mihailescu, Inginer Simu, având fie-care de la 27 până la

32 voturi, restul fiind împărțite, dintre cari Primarul orașului a obținut 12 voturi, iar directorul prefecturii 6, prefectul fiind prin statute Președinte de onoare al Clubului Ovidiu, după cum a fost botezat.

O întrebare acum: Vede d-l Koiciu la câte ciasuri e? al cui Primar e? Lecțiunea e meritată atât pentru d-sa cât și pentru prefectul care l' mai menține în capul primului port maritim al țării românești.

DE LA COMUNĂ

Ședința 6 Septembrie 1896.

1) S'a aprobat a se văpsi cu ulei dușumelele etajului de sus a palatului Comunal. — Lucrarea se va face în regie sau prin bună învoială.

2) S'a votat un credit extraordinar pe suma de lei 104 bani 41 pentru reparația cazărmei pompierilor.

3) Asupra petiției înreg. la No. 7335/96, semnată de d-l Simeon Petrescu și alții, prin care cer autorizațiune de a întări cu propriile lor mijloace, malurile și terenurile despre mare, în dreptul proprietăților lor, și a decisa ca mai înainte de a se lua în desbatere să se invite d-nii petiționarilor, ca să prezinte Primăriei planuri de situația locurilor ce posedă și de acele ce voese să obțină ca compensație a cheltuelilor lor, și planuri de modul consolidării.

4) S'a numit o comisiune compusă din d-nii Consilierii P. Pencioff, Abdula Hagi Zaid și d-l Inginer comunal spre a face o nouă cercetare în privința unui loc, situat pe strada Plevnei, pretinsă proprietate a D-lui Anastase Marcu, unde s'ar fi deschis un drum public.

Ședința din 9 Sept. 1896.

1) S'a decis amânarea plății proiectului alim. cu apă, elaborat de d-l Inginer Cucu, până se va vedea rezultatul sondajelor de la grădina Palaz.

A se face sondaje și studii la gră-

dina de la Palaz, autorizându-se d-l Primar a face cheltuelile necesare.

A se însărcina d-l Inginer Cucu cu facerea sondajelor din grădina de la Palaz fără altă plată de cât numai cheltuelile ce vor necesita aceste sondaje.

Sedința din 30 Sept. 1896

1) Cu privire la înființarea noului cartier românesc, consiliul a luat următoarea deciziune:

Alin. 2 din condiții se modifică ast-fel: Aceste terenuri se vor împărți în loturi prevăzute prin tabloul și planul formate de serviciul tehnic comunal, iar al. I de sub art. 3 ast-fel:

Locurile se vor vinde românilor de origină și de preferință funcționarilor stabiliți cu locuință în acest oraș, cari n'au proprietăți în acest oraș, nici ei, nici părinții lor.

Cele lalte aliniate de sub art. 3 se mențin; cele lalte condițiuni votate în ședința din 19 Septembrie 1894, rămân nemodificate.

2) S'a aprobat un credit extraordinar de lei 850 pentru cheltuețele făcute cu primirea deputaților. Italiani.

3) S'a decis cumpărarea următorului mobilier pentru palatul comunal:

- 2 birouri
- 1 canapea
- 4 fotoliuri
- 1 oglindă
- 12 scaune pentru ședință
- 2 covore
- 7 sobe de teracota și majolică
- 12 perdele
- 14 transparente

3) S'a hotărât a se face propunere Ministerului Lucrărilor Publice ca să execute cu inginerii săi proiectul alimentării oraș. cu apă, elaborat de d-l Inginer Cucu, contribuind la plata costului lucrărilor în raport cu numărul metrilor de apă ce s'ar lua în fie-care țig pentru part și drumul de fer.

Sedința din 1 Oct. 1896.

1) S'a hotărât a se cere avizul d-lui Revisor școlar asupra locului unde trebuie a se construi o nouă școală.

3) S'a respins petiția d-lui Dostrovski, prin care cere a i se vinde un loc lângă tabăcăria Einhorn & C-iei spre a înființa o fabrică de mașini agricole.

APELE DE MARE

DE LA

Constanța

(Urmare)

5) Băile nici odată nu trebuie luate în timpul digestiunii, sau sub impresiunea unor turburări nervoase; iar

damele să înceteze cu două zile mai înainte de perioada menstruală și două zile după terminare.

6) Nici odată băile nu trebuiesc luate prea de dimineața și după apunerea soarelui; timpul cel mai convenabil este cu două ore înainte de masă, sau 4-5 ore după mâncare; prin urmare, dimineața băile trebuiesc făcute între orele 8 și 10 ori după amiazi între orele 5-7, pentru lunile Iunie și Iulie, și 5-6 pentru August, în care timp, și plaja nisiposă este încălzită de razele solare.

7) Nici un copil mai mic de 5 ani nu trebuie a lua baie în mare: este mai bine a lăsa să se joace pe plajă.

8) Nici odată nu trebuie să intrăm în baie până nu vom șterge corpul de sudoare cu un cearșaf moale

Fară aceste precauțiuni, recepțiunea se face rău și efectele nu pot fi așa cum trebuie.

Băile reci de Mare

Baia rece de mare, pe lângă că este igienică, dar, ca ori-care apă minerală, este medicațiunea cea mai activă și curativă mai cu osebire în boalele cronice; datorând acțiunea ei terapeutică, nu numai știrurilor, ce conține în soluțiune, dar și succesiunii valurilor, și forței lor de propulsiune, lucrând asupra organismului prin revulsioni'e repetate, fără întrerupere prin densitatea apei, durata băii și prin exercițiul în apă.

Apa, în contact cu pielea, exercită asupra vaselor sângelui de la periferia corpului o constricțiune; ceea ce face, ca sângele să fie împins către centru. Atunci pielea devine palidă, (prin gonirea sângelui) activitatea circulatorie centrală, se mărește prin sângele venit, vasele sânguice își întind pereții lor prin îngrămădire de sânge, se largesc puțin; iar în pulmonii unde vasele sunt mai numeroase, să face o stare de congestiune pasageră, care provoacă, dispnee momentană; inima luptă cu energie contra acestei mărimi de presiune, până ce stabilește echilibrul și începe a împinge sângele de la centru înapoi, către periferie. Iată pentru ce cordiacii nu trebuie să facă băi reci; căci augmentarea presiunii asupra pereților vaselor, acolo unde sunt slabi poate produce o ruptură cu inlesnire; și tot din această cauză unele stări morbide, sunt poprite pentru facere de băi, căci le ar aduce, nu numai agravarea suferințelor, dar chiar mărta

Împingerea sângelui de la periferie spre centru, se datorește deferenței de temperatura între căldura apei și a corpului; de aceea și primul efect al băilor de mare, este o senzațiune de frig, și, când corpul de la început nu este acoperit întreg de apă, survine un fier, care se imprimă, pentru a reveni peste câteva minute. Această impresiune este mărită prin temperatura atmosferică și violența vânturilor și după timpul ce trece de la intrare până la scufundarea în apă.

Nu toți câți se scaldă în mare sunt impresionați la fel și nici în același grad; unii intrând în apă nu au nici o senzațiune de cât aceea a apei reci și pot sta jumătate oră și mai mult fără a simți ceva; pe când alții sunt coprinși de un frig sufocant, li se pare că sunt strânși de gât, buzele devin violace, ochii turburi așa se învinețește, au versigii și chiar spre vreme dacă inversiunea nu a fost completă. Mai târziu echilibrul se stabilește și bolnavii simt bine facerile băii.

Alte-ori se întâmplă să vie un al-zeu; dar de scurtă durată, care adese trece fără să ne tragă atențiunea; pe când alții din contra simt același efect, ca și întâiu, dar mult mai accentuate. Atunci vin adevărate crize cu suspin, plin, fiori generale, înep-nire de corp, stare care poate ține chiar jumătate oră după eșirea din baie, și după care urmează tremurătură, clătănire de dinți oripilațiuni generale, buzele sunt viete, ochii turburi.

(Va urma)

INFORMATIUNI

Iar armanele. În această cestic ne vedem siliți a aminti d-lui ministru de interne următoarele documente oficiale:

Rezoluție ministerială

pusa pe petiția locuitorilor din Caramurat.

„Primita la 27 Iunie 1896

„În toată țara armanele fiind în ograda fie-cărui locuitor d-l Prefect de Constanța este invitat a permite suplicațiilor a face armanele în ogrădele lor.“ „No. 4869.“

Drept rezultat la această ordonanța, d-l Prefect, la 19 Iulie a. c. da următoarea circulară telegrafică: „Lasați în pace să armanescă și dați-i în judecata.“ — Pro-

cessele curg. Numai în satul mai sus numit sunt până acum peste 90 condamnați la 5 lei, câte 20 locuitorii în fie-care Duminică, inclusiv suplicanții după petiția cu pricina, aflată acum în mâinile-lui prefect.

Pentru D-șeu, unde ne aflăm? în țara/ia, unde... Ministrul țice da, iar ispravnicul ba?!

Spicuirii de la serbarea portului

Primirea ce s'a făcut de astă dată Majestații Sale Regelui și Augustei Familii n'a fost la înălțimea și măreția zilei.

Cortegiul Regal a trebuit să facă 4 drumuri, pe aceeași stradă laterală a gării, împodobită cu stâlpi abia pe jumătate îmbrăcați în verdeață de stof.

Pe celelalte strade nimic, nici un entuziasm.

Nu putem ști care a fost cauza: imbecilitatea administrației sau negreata de suflet a primarului, care a ales această solemnă ocazie să-și răsbune pe oraș, fiind-că n'a fost decorat anul trecut, când cu inaugurarea podului de peste Dunăre.

Cât pentru răceala cetățenilor, noi o atribuim numai proclamației obraznice a Primarului Kolciu, care țice: „Constanțenii carei s'au distins, prin primirea făcută Soveranilor în anul trecut, — *țin să constat aceasta*” — vor face ....

Ei, parvenitul incult, *ține să constate* această bună purtare a clăcașilor după moșia sa Constanța! — La școlă bădăranle!

Orășenii Constanței cunosc iubirea adâncă ce M. Sa Regele poartă orașului nostru. Ei își aduc aminte înaltul cuvânt al M. Sale, de acum 4 ani, că se va face negreșit portul Constanței, iar nu al Mangaliei, după care li s'au înțecat valoarea proprietăților, și nu un Kolciu va desrădăcina din inimile lor profundul sentiment de devotament și recunoștința către Acel ce i-a fericit pentru tot dăuna.

Presentându-se la sosirea MM LL. pâinea și sarea tradițională, M. Sa Regina a făcut primarulul observația „de ce n'a frânt sau tăiat pâinea,” — o pâine de piață, de 10 bani, de 1/2 kilogram. Autentic.

Din mulțimea de Doamne, purtând frumoase buchete, se distingea d-na General Poienar cu un prea frumos buchet particular, pe care M. S. a îm-

brățiat-o, vorbindu-i mai mult timp în modul cel mai afabil

* * *

D-nii Consilierii județeni n'au fost prezentați M. Sale Regelui la recepțiune, iar dintre cei-știi asistenți M. S. S'a întreținut cu d-l Ali Kadir și G. Șerbănescu ca mai înaintați în post. Adresându un cuvânt Muftinului, acesta n'a putut răspunde, nefiind nici un interpret la dispoziție. M. Sa întrebase de vechiul muftiu, decedat

* * *

La banchetul Regal de la Cazinul comunal, afară de Comandantul Diviziei, Prefect, Primar și Comandantul Portului, au mai fost invitați pe loc d-nii șefi ai celor două regimente locale, d-l șef al Statului Major al Diviziei, care nu s'a dus, d-nul președinte al tribunalului și d-l procuror, iar dintre particularii d-nii Ali Kadir consilier județean și Ghebraii Frenkian. Președinte al Camerei de Comerț.

Las că în Constanța se petrec destule matrapazlăcuri, pe la magaziiile cumpărătorilor de produse, mai cu seamă pe la acele ale unor anumiți lingușitori de meserie ai tuturor puternicilor, pe care li vom numi cu altă ocazie, dar în provincie ele sunt generale. Ar trebui ca d-nul prefect, în inspecția ce are de gând să întreprindă prin județ, să verifice banii pe la gări și debuseurile dunărene, și va vedea la ce frustări sunt supuși țeranii în acele părți.

În timpul aflării aici a M. Sale Regelui, fostul locotenent de administrație, d-l Călugărean, a fost luat de pe stradă de 5 agenți polițieniști, sub conducerea directorului poliției; desarmat și arestat 24 ore, spre a nu putea, țice-se, prezenta M. S. o reclamație, fapt pentru care arestatul a depus o plângere la parchet. Dacă motivul e adevărat, noi îl vestejim din toate puterile noastre.

Cu ocaziunea ce a făcut Curtea noastră la 10 Octombrie, M. S. Regele Serbiei a dăruit pentru săracii din Bucaresti suma de 3000 lei distribuiți prin primăria capitalei

Contra d-lui sub-prefect de Mangalia primind mai multe reclamații asupra purtării d-sale cu locuitorii primarii și notarii din plasa, un le-am dat curs, cu gândul că, în urma casului cu

grădinarul de la Ciutmalari, va reveni la sentimente mai bune pentru administrația d-sale.

Numirea primarului de la Cara-Omer, un județean al d-sale, care, fără a fi alegător, nu împlinește nici stagiul de 6 luni în comună, înlocuirea notarnului de la Musurat, printr'un fost notar, destituit motivat cu 2—3 luni mai înainte de consiliul aceleiași comune, bruscările comise asupra administratorilor comunelor Azaplar și Tuzla; toate acestea dovedesc că încă nu cunoște în destul plasa și pe locuitorii ei pacinici.

Noi îi rugăm să afle că această provincie, de și fără control, nu e părăsită ori-cărei atențiuni.

Neînțelegerile ivite între conducătorii Românilor din Ardeal și din Ungaria s'a aplănat, grație sentimentelor adânci de patriotism ale D-lor Dr. Ión Rașiu, Coroian și Dr. V. Lucaciú, cari, desbinați pentru un moment prin intrigile politice ale diplomației, au recădat de acord a duce împreună și mai departe lupta de rezistență contra încălcărilor de maghiarizarea fraților noștri de peste Carpați.

Am țis-o și repetat unor distinși tineri luptători ai fraților noștri de peste Carpați și din Macedonia, ce ne-au făcut onoare a ne vizita astă-vară: Dacă conducătorii Românilor din aceste două provincii, s'ar feri de ori-ce, iurătură a pierderilor politice din țară, și prin urmare de amestecul guvernelor, *Causa Română*, ar înflori, dând rólele pe care le-a dat până acum în Transilvania, ferită până aci de ori-ce ingerință perincioasă.

Aducem la cunoștința d-lui Revizor al Regiei monopolului tutunurilor din Dobrogea, că cu totă promisiunea d-sale încă nici până aci nu s'a dat lui Vasile Popa din comuna Cărăcel, cătuna Teșaul, brevetul cerut de la 1 Octombrie 1895, pe când unu *Mardiros* ce are mai multe prăvălii la Cucink și Cogelak și alte site, servindu-se peste tot de coreligionarii ai săi, streinși, li s'a dat brevet de la 1 Aprilie a e. de când a cerut. Cererea repetată de Vasile Popa la 1 Oct anul curent i s'a refuzat din nou, după stăruința lui Ițic distribuitorul de tutunuri. Credeți că această părținare nu o permite d-l Tăpârdea, căruia ne permitem a ne adresa.

Sofia Zismann

Măsoare cu Diploma

3. - STRADA EPICTET. - 3
CASELE VICIATO.

Cu o practică de 17 ani în Dobrogea, fostă moșă de plasa, oferă serviciile sale Dămnelor constanțiene și speră că în urma deosebitelor îngrijiri, va fi încurajată.

LEGATORIE DE CĂRȚI

Subscrisul aduc la cunoștința onor. public că am înființat pe lângă atelierul meu de tipografie și un atelier de legătorie special, angajându-mă a legă.

Cărți, reviste, note de piano, a încadra rame și în fine tot ce atinge de această branșă

D. Nicolaescu.

„PATRIA“

Societatea Română de asigurare în București

Asigurări asupra vieții și în contra accidentelor.

Reprezentant pentru Dobrogea Octavian Șeitan — Constanța strada Școlii

Ministerul Agricult., Industr., Comer. și Domeniilor

Direcțiunea Tîrgului de vite de la Constanța

AVIS

Cumpărările și vânzările în Tîrgul de vite de la Constanța se fac în ore ce timp.

Vitele cășite din Tîrg sunt garantate de sănătose. Străinătatea cere acest lucru și este interesul țerei se prezintă vitele la export în condițiunile, în care se cere.

Direcțiunea este la dispozițiunea economiilor de vite, a crescătorilor, a comercianților și în genere a tuturilor persoanelor care se ocupă de economia și transacțiunile comerciale de vite, pentru o le face toate înlesnirile și a le da informațiunile ce vor cere.

Sunt rugate toate persoanele, cari fac afaceri comerciale cu vite, a se adresa tîrgului și a face transacțiunile prin intermediul lui.

Direcțiunea

Institutul Român de Domnișoare din Constanța

Avisăm cu plăcere pe Onor. părinți care au domnișoare și doresc a le plasa în Institutul nostru, că pe lângă celelalte studii, d-l Covati va preda și limba elenă.

Direcțiunea

„UNIREA“

Societate generală de Asigurare Mutuală
DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin înaltul Decret Domnesc sub No. 1536 după deciziunea consiliului de miniștri de la 27 Iunie 1877. *Monitorul oficial* No. 160 din 6 (28) Iulie

Acastă societate de proprietate asigură contra incendiului, imobile, fie construite de zid, paianță sau gard, fie acoperișul lor cu tinichea, olane, șindriță, trestie etc. Plata asigurării e cel puțin mai scăzută aproape pe jumătate de cât celelalte societăți cari fac o speculă din premiiile asigurațiilor.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului:

Mobile, Mărfuri, Produse, Pae și Naftă în Șire, Stoguri, câmp pe câmp liber și în magazii

Societatea „Unirea“ mai face asigurări asupra „Vieții“ în toate combinațiunile uzitate și anume:

- Asociațiuni mutuale de supra-vechire
- Asociațiuni mutuale cu produs minimă garantat, și cu participare de 85 la sută.
- Contra-asigurări cu 8 la sută dobândă și fără dobândă.
- Capitaluri fixe în cas de deces cu beneficiul etății.
- Asigurări temporale și
- Rente viagere în diferite combinațiuni.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de „Grindină“, precum și contra riscurilor de transport pe fluviu, mări și corpuri din vase, toate aceste asigurări „Unirea“ el face cu precuiri reduse.

Informațiuni și prospecte se dau în București la Direcțiunea generală strada Dămnice No. 2, iar în districte la agențiile respective din orașe.

Direcțiunea generală

Societate de asigurare „Unirea“ mutuală

DE VÂNZARE

De vîndare

TIPOGRAFIA

Tipografia

este îndestrată cu tot felul de litere noi, din cele mai renumite fabrici și cu două mașini, și în stare a executa lucrări în limbile Română, Franceză și Grecă.

Legătoria de Cărți

are aparatele și ustensilele, o mașina pentru perforat, precum și o mașina pentru tăiat, toate aceste se află în perfectă bună stare.

Ateliernul este instalat în centrul orașului, la cea mai bună poziție, și deja are lucrări angajate, care

daă continuă materie de lucru pentru mai mult timp.

Condițiunile de plată sunt foarte favorabile; se pot efectua

în rate lunare, trimestriale sau semestriale, dar garantate.

Doritorii să se adreseze proprietarului lor, D. NICOLAESCU, în Constanța.

LEGATORIA

DE

CĂRȚI

DIN

CONSTANȚA